

Волянюк Н.Н.

Львовская национальная академия искусств

РЕГИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ КОЛОРИТА НАРОДНОЙ ВЫШИВКИ НА ФАРТУКАХ ТЕРНОПОЛЬСКОЙ ОБЛАСТИ ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ XX ВЕКА

Аннотация

Проанализированы художественные свойства колорита вышивки, выявлены его общие и отличительные признаки. Определены характерные особенности колорита «Волынского», «Западно-Подольского», «Опольского» и «Приднестровского» типа вышивки, которые бытовали в течение первой половины XX в. в пределах Тернопольской области.
Ключевые слова: фартук, вышивка, колорит, региональные особенности, традиция, Тернопольская область, народное искусство.

Volyanyuk N.M.

Lviv National Academy of Arts

REGIONAL FEATURES EMBROIDERY OF TERNOPIL REGION TO THE FIRST HALF OF THE CENTURY

Summary

We analyzed properties of color art embroidery found it common and distinctive features. Outlined the characteristics of color "Volyn", "West-Podolsk", "Opilskoho" and "Transnistrian" type of embroidery that was common during the first half of the twentieth century within the Ternopil region.

Keywords: apron, embroidery, color, regional identity, tradition, Ternopil region, folk art.

УДК 377.016:792.83

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЛАСТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПРОФЕСІЙНОГО УЧИЛИЩА РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ ТА ТУРИЗМУ

Драч Т.Л.

Львівське вище професійне училище ресторанного сервісу та туризму,
 Львівський державний університет фізичної культури

Сосіна В.Ю.

Львівський державний університет фізичної культури

Зараз актуальною є тема запровадження занять з пластики для студентів професійних кулінарних технікумів, для того, щоб студенти навчилися не тільки добре готувати та подавати блюда, але й красиво і правильно ходити. В статті розглядається окремі питання методики навчання правильній ході, поставі, а також елементів пластики студентів готельного і ресторанного бізнесу в одному з кулінарних технікумів м. Львова.

Ключові слова: методика, пластика, студенти, бізнес, офіціант, дефіле, правильна хода.

Постановка проблеми. Відомо, що головним завданням офіціанта є перш за все подача страв та прийняття замовлень. При цьому виникає низка питань: чи варто студентів-офіціантів вчити правильно ходити і красиво рухатись; чи потрібно для цього вводити заняття з пластики у професійний заклад ресторанного сервісу; які завдання стоять перед викладачем, який повинен цьому сприяти.

Про викладача. Студенти приходять на заняття з пластики, наслідуючи приклад викладача, тому особливу увагу, за нашим спостереженням, слід звернути на особистість вчителя: як викладач одягнений, як ходить та веде себе безпосередньо на заняттях та в процесі спілкування зі студентами. Для викладача пластики важливим є манера спілкування, здатність правильно поводитися зі студентами, манера висловлювати свої думки, методично грамотно проводити заняття, не запізнюватися і співпрацювати з іншими викладачами технікуму, адже процес створення професіонала відбувається за участю багатьох учасників викладацького процесу

професійного закладу. Для того, щоб організувати всі ланки співробітництва слід врахувати усі компоненти педагогічної майстерності, адже студенти більшість часу проводять у технікумі і мають безліч цікавих практичних занять, пов'язаних з кулінарною майстерністю, практикою в кафе та кав'ярнях, що дозволяє їм запровадити знання у життя. Окрім цього в училищі вони вивчають польську, англійську мову для обслуговування іноземних клієнтів та багато дисциплін загального змісту, таких як математика, історія, філософія.

Про училище. Для загального розвитку студентів училища ресторанного сервісу та туризму були введені гуртки з хореографії, драматичний гурток, а також спортивні дисципліни. Такий всебічний розвиток студентів дає змогу навчити їх не тільки добре готувати, але й бути порядними, інтелігентними і повноцінно залучати свої творчі та розумові здібності у роботі.

Перші офіціанти з'явилися в Давньому Єгипті шість тисяч років тому назад. Слово «офіціант» ні-

мецького походження і в перекладі означає «служити», «виконувати». Офіціант повинен володіти здібностями актора, дипломата, лікаря-психіатра, мати добре розвинену мову, чітку дикцію, приємні риси обличчя, гарну поставу та ходу... [1, с. 289].

Тож, наше дослідження стосувалося виявлення необхідності пластичної підготовки професійних фахівців у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Особливості роботи викладача-хореографа полягають у підготовці правильного та збалансованого руху обслуговуючого персоналу для створення необхідного іміджу.

Пластика, якій має навчити викладач-хореограф студентів-офіціантів є засобом розвинення в офіціантах здатності гарно та впевнено рухатися, засвоювати ті рухи, які їм стануть у нагоді під час обслуговування клієнтів, створення іміджу кулінарного закладу та його неповторної манери обслуговування.

Методика навчання пластики студентів готельного та ресторанного бізнесу, в першу чергу повинна бути спрямована на специфічні рухи, що пов'язані з обслуговуванням клієнтів, тим самим можливо звузити напрям підготовки офіціантів до того, щоб вони навчилися гарно ходити, тримати правильно піднос та намагалися при цьому рухатися впевненіше.

Лекції з пластики слід проводити цікаво, змістовно, різноманітно. Характерною ознакою хороших занять, за нашими спостереженнями, є використання правильно підбраного музичного супроводу, адже студенти з неабиякою активністю вивчають рухи, коли вони розуміють, що є ритм і яким чином треба цього ритму дотримуватися.

Для того, щоб підготувати пластично підготовленого офіціанта викладач з хореографії та пластики руху повинен застосовувати визначені засоби, якими стають спеціальні вправи, що формують правильну поставу, легку ходу, різновиди поворотів тощо.

Постава. Важливим компонентом техніки ходи є утримання правильної постави, яка полягає в утриманні вертикального положення тулуба, піднятої голови, зведених лопатках, підтягнутому животі. **Перевірка постави.** Перевірку правильної постави в процесі наших занять ми робимо простим та традиційним методом: слід підійти до стіни та притулитися до неї, перевірити положення п'яти основних точок – голови, плечей, попереку, куприку, та гомілки, які повинні торкатися стіни. Якщо студент зберігає правильну поставу, відійшовши від стіни, це свідчить, що в нього є всі підстави для набуття навички гарної та професійної ходи. Крім того, такі практичні вправи, згідно наших спостережень, дозволяють майбутнім офіціантам набутти впевненості в собі.

Згуртованість, хода. Жвавіше, за нашими спостереженнями, відбуваються заняття, проведені груповим методом, коли студенти виконують вправи гуртом, що дозволяє вдається максимально виразити себе та не бути занадто скутими сторонньою увагою. Рекомендується розпочинати заняття з пластики з різновидів ходи (вперед, назад, по діагоналі тощо), а потім поступово підключати інші вправи, необхідні для подальшої роботи офіціанта.

Хода. Актуальними є уроки з дефіле, під час яких офіціанти не тільки вчать правильно ходити, виконують різновиди ходи, рухатися граційно і невимушено, а й робити пози та жести.

Для цього слід опанувати правильну техніку ходи, яка полягає в тому, що крок має бути не довгим, на відстані однієї довжини стопи, нога має ставитися з п'ятки на носок. Ходити варто з прямими ногами, трохи згинаючи їх в момент наступання. Якщо кроки занадто дрібні або занадто широкі – це виглядає неприродно. Тож слід знайти ту золоту середину, яку необхідно тримати для вдало поставлених кроків.

Хода. У подальшому для формування гарно підготовленого студента можна використовувати ходіння по рівній лінійці, це дає змогу студентам проходити відстань тримаючи голову рівно, що дає змогу бачити, що знаходиться попереду на відстані кількох метрів. Важливою вправою для правильного утримання голови можуть стати допоміжні засоби, наприклад, спеціальний предмет (корона), надітий або покладений (товста папка або книга) на голову.

Відхил рук. Для того, щоб визначити правильний відхил рук під час ходи слід підняти руки спочатку до рівня плечей, а потім спустити до половини, і ще до половини, це є кут 20°, що є найбільш оптимальним для гарної та граційної ходи. Не слід під час ходи сильно розмахувати руками.

Слід звернути увагу на те, що хлопці під час подання їжі повинні тримати руку за спиною.

Для створення правильної техніки ходи умисними для офіціантів є вправи дефіле, що практикуються у підготовці моделей. Варто зауважити, що переважна більшість студентів з задоволенням виконують вправи, які дають їм змогу виразити себе та поставити себе на місце професійних топ-моделей. Професійно виглядає офіціант, який має гарну ходу, вмє поєднати кроки та міміки, жест та етикет поведінки.

Для того, щоб створити професійну ходу за нашими спостереженнями можна використовувати такі вправи: хода з підносом зі столовими атрибутами на руці, піднятою на рівень плечей, хода з підносом на рівні грудей, ходіння по колу та прямій лінії, ходіння зі зв'язаними ногами стрічкою, що дозволяє корегувати довжину кроку.

Атрибути. Доречним може стати будь-які атрибути, такі як піднос, що дозволяє правильно тримати руки під час обслуговування. Для дівчат характерним рухом буде безумовно незначне покачування стегнами. Спочатку цей рух робиться трохи гіперболізовано, але згодом вони починають рухатися природно і хода стає надзвичайно жіночною та витонченою. Однак не слід дуже захоплюватися до цього студентів, оскільки головною задачею офіціанта є подача їжі, а хода у такому випадку має бути стриманою, але й у той же час вільною.

Створення скульптур. Наступним етапом у формуванні гарного жесту та пластики руху – спеціальні вправи, що полягають у створенні «скульптур». Кожен студент за допомогою поз власного тіла імітує «скульптуру», намагаючись відтворити її так, щоб інші одногрупники могли відгадати, що саме ця скульптура означає. Ця вправа допомагає студентам навчитися володіти своїм тілом, за допомогою жесту та міміки виражати власні потреби, що необхідно у роботі офіціанта під час обслуговування клієнтів.

Результат. Офіціанти, що досконало володіють своїм тілом, є більш затребуваними й легше знаходять собі роботу за спеціальністю, а крім того

мають змогу отримувати гідну винагороду за свою працю. Характерним та визначним моментом у становленні офіціанта є його внутрішній світ, що також моделюється за рахунок зовнішніх ознак та гідної подачі себе [2, с. 78].

На жаль, деякі студенти мають дефекти хребта, та тілобудови, плоскостопість. Для виправлення дефектів слід виконувати певні вправи, що будуть сприяти оздоровленню всього організму та сприяти відпрацюванню правильної та здорової ходи.

Для тих, хто має дефекти з викривлення верхньої частини хребта, ефективними будуть вправи на укріплення м'язів спини. Коли заняття з пластики проходять у спеціально обладнаному класі, слід лягти на живіт, і виконувати піднімання корпусу вверх, що сприяє покращенню м'язового апарату спини, і, відповідно покращує стан хребта.

Для виправлення «крилатих» лопаток, актуальним буде піднімання вверх тільки верхньої частини корпусу, тобто до лопаток, при цьому звужуємо кожен раз відстань між лопатками.

Такі вправи слід раціонально поєднувати з практичними навичками дефіле, руху по лініям та колу, що акцентує увагу на триманні м'язового корсету безпосередньо в процесі руху.

Коли мова йде про плоскостопість, слід особливу увагу звернути на виворотність стоп під час

процесу ходіння студентів. В цьому випадку увагу студентів слід звертати на невелику розгорнутість стоп, акцентувати на положенні стоп – нарізно.

Покращенню кровообігу у стопі та усуненню плоскостопості сприяє перекачування «пляшки», що наповнена теплою водою, при цьому слід активно працювати м'язами стопи. Коли п'ятка наверху, слід носок тягнути до підлоги, а коли носок наверху, слід п'ятку тягнути до підлоги. Такий рух не тільки сприяє розвитку м'язів стопи, але й усуває плоскостопість.

Коли ж вправи виконані, можливо запропонувати студентам стати у лінію і прийняти пози, які вони би могли виконати у процесі своєї професійної роботи.

Висновки. Отож, елементи пластики для офіціантів створюють необхідний імідж закладу та дають змогу правильно та граціозно рухатися студентам у процесі роботи. Як зазначалося спочатку головною метою офіціанта є не тільки здатність гарно готувати та подавати їжу, а й красиво ходити, бути дипломатом та цікавим співбесідником, отож підготувати такого професіонала досить кропітка робота, для якої слід залучати як фахівців-хореографів, філологів, кулінарів та викладачів етики, що дасть змогу набуті офіціантам всіх необхідних навичок в процесі навчання у професійному закладі.

Список літератури:

1. Сало Я. М. Організація обслуговування населення на підприємствах харчування. Ресторанна справа: Довідник офіціанта / Я.М. Сало. – Львів: Афіша. – 2007. – 301 с.
2. Агафонова Л.Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання / Навч. посібник / Л.Г. Агафонова, О.Є. Агафонова. – К.: Знання України, 2006. – 352 с.

Драч Т.Л.

Львовское высшее профессиональное училище ресторанного сервиса и туризма,
Львовский государственный университет физической культуры

Сосина В.Ю.

Львовский государственный университет физической культуры

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ПЛАСТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ВЫСШЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО УЧИЛИЩА РЕСТОРАННОГО СЕРВИСА И ТУРИЗМА

Аннотация

Сейчас актуальна тема внедрения занятий с пластики для студентов профессиональных кулинарных техникумов, для обучения студентов не только хорошо готовить и подавать блюда, но и красиво и правильно ходить. В статье рассматриваются отдельные вопросы методики обучения правильной походки, положения корпуса, а также элементам пластики студентов гостиничного и ресторанного бизнеса в одном из кулинарных техникумов г. Львова.

Ключевые слова: методика, пластика, студенты, бизнес, официант, дефиле, правильная походка.

Drach T.L.

Lviv Higher Vocational School Catering and Tourism,
Lviv State University of Physical Culture

Sosina V.Y.

Lviv State University of Physical Culture

TEACHING STUDENTS FOR PLASTICS HIGHER VOCATIONAL SCHOOL OF CATERING AND TOURISM

Summary

Now it is very actual the theme of including the lessons of plastics for students of professional cooking colleges, for studying students not only good cooking and preparation dishes, but good and right footing. In the article research the questions of the methods of education the right footing, the body position, and the elements of plastics for students of hotel and restaraunt bisseness in one of the cooking colleges of Lviv.

Keywords: method, plastics, students, bisseness, waiter, defile, right footing.